

# ERDELYI MAGYARÁG

Felolós szerkesztő:  
**Kádár Miklós**  
Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztési órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P. M. Viteazul Nagvpiactér) 4 Telefon: 380

Ara 1 lej  
IV évfolyam 62 sz  
1935. MÁRCIUS 2.  
Vasárnap

## NÉMETORSZÁG

### átvette a Saar-vidéket

**A német kormány nevében Frick birodalmi belügyminiszter írta alá az átvételről szóló okmányt. -- Örömmámorban uszik Németország**

Saarbrücken, március 1.

A Saar-vidék kormánybiztosa Knox átadta Aloisi bárónak, a Népszövetség által delegált bizottság elnökének a Saar-vidéket. A francia bányagazgatóság épületéről minden tüntetés vagy zavargás nélkül bevonult a francia lobogót. A Saar-vidék átadásának ünnepélyes körülmények között zajlott.

#### Dél előtt fél 10-kor írták alá a történelmi jelentőségű jegyzőkönyvet

Saarbrücken, március 1.

Dél előtt a saarbrückeni városházán ünnepség volt, amely valamennyi német rádió közvetített. Este Saarbrücken legnagyobb terén lesz nagygyűlés, melyen Hitler megbízottja Hess Rudolf, továbbá Göbbels propagandaminiszter és Bürckel Saar-vidéki parancsnok beszélnek.

A Saar-vidék átadásával egyidőben életbe lépnek az új német rendtörvények is. A Saar-vidékiek eddig a háború előtti törvények uralma alatt éltek és a Hitler-kormány csak fokozatosan akarja az új törvényeket életbe léptetni, mert ezzel karöltve jár az állami apparátus, a közigazgatás és az igazságszolgáltatás átszervezése.

Legelőször az állam és a nép védelméről szóló törvényeket léptetik életbe. Az új közkegyemi törvény is életbelép és ez a hír szerint sokkal szélesebb, mint várták.

Londoni jelentés arról számol be, hogy Knoxot, a Saar-vidék volt kormánybiztosát az angol király a Szent Mihály és Szent György rendjelekkel tüntette ki és ezzel nemes rangra emelte.

Az angol lapok egyébként megelégedéssel írnak a Saar-vidék átadásáról és ezt a tényt Európa legjelentősebb eseményének mondják.

Dél előtt fél 10-kor ünnepélyes keretek között lezajlott a Saar-vidék hivatalos átadása. A hármass bizottság tagjai Crabbe előadó társaságában fél 10 előtt néhány perccel autón érkeztek meg a saarbrückeni tanács-házhoz, a sailbergi kastélyból, ahol mint a német kormány vendégei tartózkodnak. A bizottság tagjait hozó autónak az utcán hőmpolygó tömeg tisztelettel utat nyitott és sok helyen dörgő éljen kiáltások üdvözölték a gépkocsi utasait.

le. Aloisi báró adta át Frick belügyminiszternek a Saar-vidéket és negyed 12-kor az összes középületekre felvonták a német lobogót. Ugyanekkor Németország is szülő díszbe öltözött és a gyárak szirénái és templomok harangjai jelezték, hogy a német nemzeti ünnepet ül.

A tanácssteremben Frick, birodalmi belügyminiszter várta a bizottság tagjait és miután Aloisi báró, a bizottság elnöke bemutatott mindenkit, a kölcsönös üdvözlés után

aláírták az átadásról szóló okmányt. Az ünnepélyes aktus után Crabbe előadó beszélt elsőnek.

— A Népszövetség 1935 január 15-én

hozott határozata értelmében, a Versailles-ben kötött békeszerződések 1919. június 28-án létrejött megállapodásának megfelelően visszahelyezi Németországot a Saar-vidék kormányzásába. A jogi bizottság, amelynek tagjai Olaszország, Argentina és Spanyolország delegátusai, a mai napon ünnepélyesen átadja a Saar-területet a Frick birodalmi belügyminiszter által képviselt Németországnak. Az erről szóló okmányt úgy a Népszövetség, mint Németország megbízottja aláírják.

Ezután Aloisi báró beszélt, aki méltán az átadás jelentőségét és annak a reményének adott kifejezést, hogy ezzel a ténykedéssel a háború utáni történelem egyik lapja zárult le.

— Remélem — fejezte be beszédét, hogy ezzel Európa történelmében kedvező előjelként, új periódust indítunk meg.

#### Frick belügyminiszter beszéde

Végül Frick belügyminiszter válaszolt.

— Egész Németország büszke örömmel veszi tudomásul a történelmi nap elkövetkezését — kezdte beszédét Frick dr. — De amint ezt Nagyméltóságod is ecsetelte, ez a nap új korszakot nyithat a népek megkülézésének nagy problémájában is és Európa új utakra léphet, ha a megkezdett uton halad. A népszavazás körüli nehézségekkel kapcsolatos kérdések kielégítő rendezése, volt az első lépés a békés elintézés felé és a mai nap betetőzése a műnek. A Népszövetség hármass bizottsága kiváló érdemekről tett tanúságot és kellemes kötelességemnek tartom, hogy úgy a bizottság tagjainak,

mint Nagyméltóságodnak, valamint kiváló munkatársainak, a német kormány nevében őszinte köszönetet mondjak. Amidőn a Saar-vidéket átvesszük, örömmel üdvözljük a német Saar területén a hármass bizottság tagjai

Mint azt újabb táviratok jelentik, Frick és társainak bevonulása a pályaudvartól az Excelsior szállodáig valóságos diadalut volt. A Hitler Adolf uton beláthatatlan tömeg állt és a rohamosztagosoknak csak nagy fáradság árán sikerül a tömegeket visszatartani a kordon áttörésétől. Frick beszéde tartott, melyben a német nép szabadsággyát hangsúlyozta.

#### Véres összetűzések a nemzeti szocialista és marxista munkások között

Saarbrücken, március 1.

A Saar-vidéki munkásság közt a nemzeti szocialisták forradalmi hargulatot keltettek a szeparatista és kommunista munkások ellen. Tegnap este, amikor a Frankenhölzi szénbányából a munkások csoportosan kijöttek, egyes nemzeti szocialista mun-

kások gyalázkodó szavakat dobáltak a szeparatisták és kommunisták felé. Azok visszafeleltek, melynek következménye az lett, hogy a két munkás tábor között verekezés kezdődött. A rendőrség lépett közbe, de ekkorra a rögtönzött csatateret 3 halott és 17 sebesült borította.

## A 300 nyereményes tombola 8. száma



Kivágandó és összegyűjtendő

## Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az résztvehet a 300 nyere-ményes tombolán

1935 február 24 - március 26.

## Massaryk elnök 85-ik születésnapját Románia is megünnepli

Bucuresti, március 1.

Március 7-én lesz Massaryk cseh köztársasági elnök 85 éves. Ebből az alkalomból Romániában is nagy ünnepeket rendeznek. Az Atheneul Romanban díszítés lesz, amelyen Titulescu fog beszédet mondani és méltatni a cseh köztársasági elnök érdemeit.

## Különös per a tartós ondolálás miatt

Bécs, március 1.

Bécsről mindig azt tartották, hogy lehetetlen perek városa. Az emberek nem perelnek egymást, ha összeverekednek, ha pofonvágják őket, de semmiségekért, mint például egy hajszál, pereskedni tudnak évtizedeken keresztül. Ilyen lehetetlen per volt az is, amelyet egy fiatal ember indított egy borbély ellen. Ez a fiatal ember azt gondolta, hogy nem tud másképpen megélni, ha haját tartós villanyondolással nem hullámoztatja. Elment azért az egyik ilyen borbélyintézményhez és leült a villanyondolási alá. Történt pedig, hogy a villamosgép rövidzárlatot kapott és a fiatal ember haja meggyuladt. A fejéhez kapott, mire a keze is súlyos égési sebeket szenvedett. Természetesen beperelte a frizőrt, aki villanyszákkértőt hozott, aki kijelentette, hogy a véletlen és nem a borbély az oka a szerencsétlenségnek. A bíróság erre a következő indokkal mentette fel a borbélyt: A villanyondolálás kockázat, aki vállalkozik rá annak viselnie kell az esetleges következményeket is.

„Magus” egerirtószert 120 egér  
kipusztítására — — — 10 Lei  
„Binicid” patkányirtószert — 32 Lei  
„Pustol” svábbogárirtószert — 15 Lei  
Meg nem felelés esetén tízszeres pénzt adunk vissza.  
Viszonteladónak megfelelő rabatt!

Stern József vaskereskedés Oradea,  
Piața Mihail Viteazul 2.

## Két ezer dinárért és 600 kiló kukoricáért vásárolt asszonyt

Belgrád, március 1.

Különös adásvételi szerződést csinált két Blatonie községbeli gazda. Mladenovici Petar gazdálkodó nagyon rossz viszonyban élt feleségével, akit állandóan vert. Ugyan- csak sok verésben részesült hat éves kisfiúskájuk is. A szomszédban lakott egy Dragutin Marcovici nevű gazdálkodó, aki az asszonynak még leánykorában udvarolt. Marcovici végre is megszokta az állandó szenvedést, amelyben a volt ideálja élt, s mivel még mindig szerette, elment Mladenovichoz és azt ajánlotta neki, hogy megveszi tőle feleségét és kisfiát. A gazda örömmel ment bele az egyezségbe és megkötötték a szerződést, amely szerint a férj két ezer dinárért és 600 kiló kukoricáért megveszi az asszonyt és a gyermeket. Csak miután a férj maga vezette feleségét az új férj házába indították meg a válópert.

2. oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1935. MÁRCIUS 3.

## Három felebbezést adtak be az aradi református papválasztást megsemmisítő határozata ellen

A sok vihart keltett kényes ügy még sokáig nem jut nyugvópontra

Oradea, március 1.

Megírtuk lapunk tegnapi számában, hogy a bihori református egyházmegyei bíróság tárgyalta az aradi református lelkészválasztás ügyében beadott felebbezést, amelyet Balajthy Jenő episcopiai lelkész hívei nyújtottak be. Mint ismeretes, szeptember 9-én tartott választáson Balajthy Jenővel szemben Nagy Zoltánt választották meg. A felebbezés tárgyalása mindvégig rendkívül izgalmas hangulatban folyt le, amelynek során több illetékességi kifogás merült fel a bíróság ellen, ezeket azonban sorra elutasították. Az egyik kifogás szerint

Nagy Zoltán rokonszenvezik a kommunizmussal és spiritizmussal és így méltatlan arra, hogy Arad lelkésze legyen. A késő esti órákban került sor az ítélet kihirdetésére, amelynek értelmében — amint

azt várni lehetett — az egyházmegyei bíróság

formahibák miatt megsemmisítette a választást és új választást rendel el, amiből azonban egyetlen résztvevőt sem zár ki.

A határozatot úgy az ügyész, mint mindkét párt képviselője megfellebbezte az egyházközségi bírósághoz. Igen érdekes az ügyész felebbezése, amelyet azért nyújtott be, mert az egyházmegyei bíróság Nagy Zoltánnak is megengedte az új választáson való részvételt.

Minthogy a kerületi bíróság csak egyszer egy évben ül össze, sok idő telik el addig, amíg ez a kényes kérdés elintézőst nyer. Addig a jelenlegi állapotok maradnak érvényben.

## Még mindig nincs esperese az Ermelléknek

Sacueni, március 1.

Már harmadizban gyűlt össze az Ermelléki Ref. Egyházközség vezetője, hogy esperest válasszon, azonban ez a gyűlés is meddő maradt, még mindig nincs az Egyházközségnek esperese.

Még 1934. ősszen történt, hogy Vég József váleai Mihail esperes lemondott és a megüresedett helyre az Egyházközség vezetője választást rendelt el. Szabó Zoltán, Hegedűs Albert és Kalmár István voltak a jelöltek. Azonban egyik sem nyerte el az abszolút többséget. A két legtöbb szavazatot kapott Szabó Zoltán sacueni és Hegedűs Albert salati lelkész között új pótválasztást tartottak. Ez január hó 17-én Váleai-Mihail folyt le. Legnagyobb meglepetésre mindkét jelölt egyenlő 17-17 voksot kapott. Voltak azonban határidőn túl beérkezett szavazatok is és a szavazatszám bizottságban különböző vélemények merültek fel ezért a későn beérkezett szavazatokat illetően.

Végre is a bizottság úgy döntött, hogy újból összehív egy gyűlést és itt aztán végleges döntés lesz ebben az ügyben.

Ez a gyűlés február 15-én volt Sacuenin. Összegyűltek az Egyházközség papjai, világi tagjai, de határozni nem tudtak ebben az ügyben, mert a csendőrség megtiltotta a gyűlés megtartását. Ugyanis a nagy zűrzavarban elfelejtettek 3 nappal azelőtt engedélyt kérni rá. Így tehát az esperes választás most megint bizonytalan ideig eltojódott. A kögyűlés egyébként az esperes teendői ideiglenes elvégzését Jakab József budslar ref. lelkészt kérték fel.

Az egykori bíróság azonban összeült és különböző egyházi ügyben döntöttek és intézkedtek Papszász Lajos ciocai földbirtokos elnök vezetésével. A gyűlés után bankettre jöttek a résztvevők a "Tüzoltó vendéglő" nagytermében.

Az Egyházközség hitközségei — felfokozott érdeklődéssel várják a további fejleményeket.

## Súlyos ítélet a falusi bíró gyilkosainak bűnperében

A comorzani bírógyilkosság epilógusa a satu-marei törvényszék előtt

Satu-Mare, március 1.

Most tárgyalta a satu-marei törvényszék Coste László és Bura László comorzani földművesek gyilkossági bűnperét, aki ellen azért indult meg az eljárás, mert részeg fővel agyonverték a falu bíráját.

Coste László Buráknál volt vendégségben, majd éjfél felé hazakészült. Már mindketten alaposan felöntöttek a garatra és Bura kikísérte vendégét az udvarra. Alig tettek néhány lépést, amikor az udvaron két ismeretlen embert láttak meg. Rájuk kiáltottak, de azok nem álltak meg, mire Coste egy darab fát vágott hozzájuk, ami az egyiknek, Dragan Lászlónak karját törte. Dragan László társa, Florea, a falu bírája volt, ki rávetette magát az ittas földművesekre. Dulakodás kezdődött, amelynek során

Coste dorongot ragadott és addig verte a bírót, amíg annak agyveleje kilocsant. Még ezzel sem elégedett meg az italtól elvakult ember, hanem áldozatának holttestét is szét akarta darabolni.

A csendőrök letartóztatták a gyilkost és átadták a satu-marei ügyészségnek. A tör-

vényszéki tárgyaláson bebizonyítottak látták a két ember bűnösségét, de enyhítő körülménynek vették, hogy részeg fővel követték el tettüket és ezért

Coste Lászlót egy évi és két hónapi börtönre, Bura Lászlót pedig félévi börtönre ítélték.

## Magyar egyetemi hallgató, mint indián törzstönök

Budapest, március 1.

Mint Amerikából jelentik, a "Shoshone" indián törzs tiszteletbeli főnöke nevezték ki törzsiükben Borvendég Sándor magyar egyetemi hallgatót, aki Sashalom községben lakik. Ezt a megtiszteltetést a magyar fiú úgy érte el, hogy nagyon sok szépet írt a vörösbőrűekről. Ezzel akarták meghálálni a szolgálatot, amelyet Borvendég Sándor értük tett. A fiatal ember a vörösbőrűek meg is hívták, hogy főnöki székbe iktassák ünnepléses keretek között.



# Halálra ítélte leányát a bestiális apa és kényszerítette, hogy a folyóba ugorjon

## Borzalmas részletek derültek ki a frankfurti esküdszék tárgyalásán

Frankfurt, március 1.

Az utóbbi évek legkijűnösebb perét kezdték meg Frankfurtban tárgyalni az esküdszék előtt. Egy házaspár a vádlott, akiket azért ítéltek a vádlottak padjára, mert gyermeküket halálra ítelték és kényszerítették, hogy öngyilkosságot kövessen el.

December 5-én történt a halálraítélés, amelynek következtében a leányt kivették a folyóhoz és kényszerítették, hogy ugorjon bele. Véletlen szerencse folytán a leány megkapaszkodott egy jégtáblán, megmenekült az életét és elment egy gyermekmenhelyre, ahol mindent elmondott az igazgató-nőnek, aki azonnal fejelentette a szülőknek. A rendőrség azonnal végre is hajtotta a letartóztatást és megindította a nyomozást. A tegnapi megkezdett tárgyaláson regénybe illő borzalmak tárultak fel ennek a családnak az életéből.

A férfi vádlottat Hofell Wilhelmnek hívják. Fiatal korában Angliában élt, ahol egy nagyuri angol nőnek volt a szeretője. Később visszatért Németországba, végigküzdötte a világháborút, majd megnősült. Felségét állandóan ültötte verte. Napok hosszú zárva tartotta a ház félreeső helyén. Amikor első gyermekével viselő volt, a férfi a legnehezebb munkát végeztette vele, hogy megszabaduljon a kényelmetlen teher-től és amikor ennek ellenére megszületett a gyermek, az anyát már másnap a legnehezebb munkára küldte. Megszületett a második gyermek is, Hildegarda Hofell, ainek a sorsa még nehezebb lett, mint nővéreinek és édesanyjának. Amikor 14 éves lett, akkor csejédnek adta apja. Közben azonban maga az asszony is olyan vadállattá változott, mint férje és együtt ültették gyermeküket.

A kislányt azonban hamar elbocsájtották a szolgálatból, mert beteges volt. Amint a gyermek valómásából kitűnt, azért volt beteges, mert

a brutális apa, mindjárt, ahogy a gyermek nővé serdült, erkölestelen merényletet követett el ellene.

Egy érkezett el a december 5-ike, amikor

### RÁDIÓMŰSOR

SZOMBAT

Bucuresti: 13: Vízallas Gramofon 13.45  
Előadások hírei, tőzsde, könnyű gramofon-  
lemezek 14.40: Gramofon 18: Farsangi mű-  
sor 21.15: Rádiózenekar.

Budapest: 7.45: Torna, utána: hangje-  
mek 10.45: Hírek 11: Felolvasás 11.40:  
Felolvasás 12.10: Nemzetközi vízjelzőszol-  
gálat 13: Déli harangszó az egyetemi temp-  
lomból, időjárásjelentés 13.05: Ignáth Gyu-  
ta magyar nótákat énekel, zongorakísérettel  
13.35: Hírek 14—15.20: A Budapesti Kon-  
cert Szalonzenekar. Közben 14.20: Időjelzés  
időjárás- és vízallasjelentés 15.40: Hírek,  
élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek —  
17.10: A Rádióélet meseórája 17.45: Idője-  
zés, időjárásjelentés, hírek 18: Lányok órá-  
ja. Rendezi Csanády György 19: Charu  
Gaudriot jazz-zenekara 19.30: Markó Károly  
művészete Lyka Károly előadása 20.50: Né-  
met nyelvű Ella énekel, zongorakísérettel 20.45:  
Rádió a rádióról 21.05: A montmartrei ibo-  
lya. Operett 3 felvonásban 24—24g: Szegedi  
Farkas József és cigányzenekara.

Hildegardat elküldték a tanonciskolába. A leányka a tanítás után elment a moziba. A apa nagyon felmérgeződött ezen és azonnal vész-törvényszéket ült leánya felett és fele-  
ségével együtt halálra ítelték a szerencsét-  
len leányt. Kényszerítették, hogy maga ves-  
se be'e magát a zajló vízbe. Előbb azonban  
veréssel még egy bucsu-levél megírására is  
kényszerítették, majd kivették egész a fo-  
lyóig.

Az asszony, akiből még úgy látszik nem  
veszett ki egészen az anyai érzés, nem  
birta nézni az öngyilkosságot, haza-  
ment, azonban a férfi végignézte, amint  
a kislány felszállt a korlátra és kitárt  
karokkal leugrott a majdnem tíz méte-

res mélységbe. Amikor hallotta a nagy  
puffanást, megnyugodva hazament és  
ezt mondotta feleségének: "Amilyen gyá-  
va volt egész életében, olyan bátran  
végzett magával."

A véletlen folytán azonban megmenekült a  
kislány, aki egy jégtáblába kapaszkodott  
meg és kivonszolta magát a vízből.

Az esküdszéki termet, ahol a tárgya-  
lást tartják zsúfolásig megtöltötte a hallga-  
tóság. Ítéletre valószínűleg holnap kerül sor.  
A jogászok véleménye szerint mind a két  
emberre halálbüntetés vár, mert nem rajtuk  
mulott, hogy a kislány nem halt meg, ha-  
nem megmenekült.

### A mérsékelt politikusok a „numerus valahicus” ellen

## Vaida megengedhetetlen politikai kalandokba bocsájtkozik

### -- jelentette ki Xeni volt liberális miniszter

Bucuresti, március 1.

Xeni volt liberális miniszter, az ilfövi  
ügyvédi kamara tagja nyilatkozott az új-  
ságróknak a Vajda-féle numerus valahicus  
ról és az ezzel kapcsolatban. Nyilatkozatá-  
ban kijelentette Xeni, hogy nem lehet ügy-  
védi nyomorról beszélni, mert az a nyomor  
ami az ügyvédekkel érinti, az általános kri-  
zisbe kapcsolódik bele. Ezenkívül tekintetbe  
keli azt is venni, hogy

a bucurestii ügyvédi kamarának 5000  
tagja van, ugyanakkor, amikor a Páris-

ban élő ügyvédek száma nem több mint  
2500.

Xeni szerint a román állam nem lehet hű-  
len a francia ideológiához és nem bocsát-  
kozhatik kalandokba. Mert minden olyan tö-  
rekvés, amely Németország majmolását cé-  
lozza nem egyéb, mint politikai kaland, —  
amelyet még olyan idős emberek sem en-  
gedhetnek meg maguknak, mint a numerus  
valahicus kitalálója. Ez a kérdés nem lehet  
játékszer politikai sakkhúzásokban.

A román alkotmány ebből a szempont-  
ból tökéletes és nem szabad megengedni,  
hogy alkotmánymódosításokról beszéljenek.

### Április 1-ig meghosszabbítják a parlamenti ülésszakot

Bucuresti, március 1.

Mivel a parlament rem tudja befejezni  
március 15-ig a költségvetés vitáját, azért  
a kormány minisztertanácsa elhatározta,

hogy a parlament ülésszakát április 1-ig  
meghosszabbítják. Az erről szóló királyi  
kéziratot a terminus előtt néhány nappal  
fogják felolvasni a parlamentben.

## A gyilkos parókája az áldozat kezében maradt --

### és ez vezette nyomra a rendőrséget

Bécs, március 1.

Borzalmas gyilkosság áldozata lett egy  
Hicker Mária nevű 35 éves asszony, akinek  
vendéglője van Bécs egyik külvárosában. —  
Tegnap reggel szobájában vérbenfagyva ta-  
lálták meg az idős nőt. Az asszonynak a feje  
ketté volt vágva, kezében pedig ott szorón-  
gatta a gyilkos parókáját. Az ágyban pedig  
megtalálták a fejszét, amellyel a gyilkos el-  
követte borzalmas tettét. Az áldozat fia, egy  
főhadnagy, saki rádió kereszti édesanyja  
meggyilkolásáról, azonnal hazautazott és

maga indította meg a nyomozást. A főhad-  
nagy nyomozása eredményes is volt, mert  
huszonnégy óra leforgása alatt kézrekerül-  
tek a gyilkosok, az áldozat tulajdonát ké-  
pező vendéglő két alkalmazottja személyé-  
ben a tettes nyomára a paróka ve-  
zetett, amelynek részét az egyik gyilkos  
szekrényében találták meg.

3. oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG"  
1935. MÁRCIUS 1.



## A POTYAUTAS

46

Mr. Snook Kajaba ugyanazon a folyó-  
ra volt, mint a mienk, de közelebb a sá-  
tárföldéhez. Ugyancsak erősen kellett ő-  
k ömbölni az ajtaján, míg sikerült föl-  
bejárnunk. Végre hálingben nyitott ajtót.  
Almos szemmel pislogott ránk és hófehér  
haja kócosan állt égnek. Amikor megismert  
bennünket, egyszerre látszólag hajlott a  
szemében.

— Halló, mi az? — kérdezte reflex-  
szerűen.

— Valamit szeretnék kérdezni öntől.

— Kérem. Parancsoljanak.

— Meggyújtotta a lámpát. Aztán leült  
az ágy szélére és nagy várakozással nézett  
ránk.

— Lenne szives megmondani, Mr. Sno-  
ok, hogy miért védte meg tegnap sze-  
gény Farringtont?

— Snook ravaszul pislogott Handre. Az  
án sietve bólintott.

— Tehát ezért jöttek? Előre tudtam.  
Már tegnap meg akartam mondani mindent.  
De látja, attól féltem, hogy lelőnek!

— Ugy látszik, ez akármelyikünkkel  
megtörténhetik — vonta föl a vállát Hand.  
De megesszük mindent, ami tőlünk telik,  
hogy megvédelemzhessük önt. Nos, tehát ki  
volt az az utas, akit együtt látott Párisban  
Lyons-szal?

— Drury Minuet! Ő volt!... És most  
ezt is megmondom, hogy miért nem szóhat-  
tam előbb. Emlékeznek még, hogy Miss  
Fenwick fölsikoltott? Nos fogadni mernék,  
hogy csakugyan megszurta valaki. És fo-  
gadni mernék, hogy az a valaki Pansy Min-  
uet volt. Mialatt mindenki Miss Fenwickkel  
törődött, Pansy Minuet egyenesen oda-  
jött hozzám. Táskaiból kis gyöngyházfogas-  
tut revolvert vett ki és egyenesen rám fogta,  
de úgy, hogy senki más nem láthatta. És  
fenyegetően nézett rám. Csak egy szót su-  
gott a fülembe: "Csönd!" Nos, mit tett vol-  
na ön az én helyemben, Mr. Hand?

Hand mosolygott. — Minden valószínű-  
ség szerint ugyanazt amit ön — bólintott  
Hand. — És nagyon örülök hogy tisztáz-  
tuk ezt a kérdést Mr. Snook. Csak ezt akar-  
tuk tudni.

— Annyi bizonyos, hogy nekem végem,  
ha ez a nő megtudja...

— Egyetlen szóval sem árulom el neki,  
szavamra mondom! — biztosította Hand.

— Hiszek az ön szavának. Jobban is-  
merem önt, mint gondolja. Bizonyosan min-  
dent sejt már, csak még nem állhat eléak az  
igazsággal! Olvastam a könyveket, amelye-  
ket Mr. Clark írt az ön kalandjairól és rá-  
adásul, jó barátságban vagyok Mr. és Mrs.  
Archibald Floumtil. Emlékszik még rájuk?  
Ők is belekeveredtek abba az ügybe, amely-  
nek Mr. Clark a "Titokzatos szállítvány"  
adta. Nagyon szép munkát végzett ak-  
kor is!

— Hogyne emlékezném rájuk! — mo-  
solygott Hand. — Clarkkel együtt ott vol-  
tunk az esküvőjükön és most, Mr. Snook,  
egyön szépen köszönjük.

— Meddig jutottak már a nyomozással?

— Egyelőre nem tudnék sokat monda-  
ni — tért ki Hand a válasz elől. — De hol-  
nap reggel meglátogatjuk. Most jó éjszakát  
Mr. Snook.

A sétatödéltre mentünk. A kabinjában  
látszólag minden visszatért a megszokott ke-  
rékvágásba. De a levegő tele volt feszültsé-  
gel és lélekzefojtó titokzatossággal.

— Most Drury Minuethez megyünk —  
suttogta Hand. — Az ő kabinja a Lyonsé  
alatt van.

Hand halkán lenyomta a kabin kilincsét.  
Az ajtó zárva volt. Hand leébredt és acé-  
lárót dugott be a kulcslyukon. Egy pillá-  
nattal később már hallottam, amint a kulcs  
a tulsó oldalon kiesett a zárból. Feszült fi-  
gyelemmel vártunk.

(Folyt. köv.)

"ERDELYI MAGYARSÁG"

4. oldal.

1935. MÁRCIUS 3.

Jóváhagyta a Semmitőszék dr. Kajaba  
László tileagdi plébános büntetését

Bucuresti, március 1.

Olvasóink előtt emlékeztet még az a  
nemzetgyalázási ügy, amelynek központ-  
jában dr. Kajaba László tileagdi plébános  
áll. Dr. Kajaba László Magyarországról volt  
hazatérőben és az episcopiai határállomáson  
olyan kijelentéseket tett, amiért az ügyész-  
ség eljárást indított ellene. Legutóbb az  
oradeai tábla foglalkozott az ügygel és dr.

Kajaba Lászlót háromhavi fogházra és 50  
ezer lej pénzbüntetésre ítélte.

Dr. Kajaba László a tábla ítélete ellen  
semmisségi panaszt jelentett be, amellyel  
tegnap foglalkozott a Semmitőszék és  
a plébános felebbezését ejtástitotta, az  
ítéletet teljes egészében jóváhagyta.  
A plébános büntetése ilyenformán jogerőre  
emelkedett.

Megrendítő öngyilkosság  
a sígheti Korona-szállóban

Sighet, március 1.

Megrendítő öngyilkosság történt Sige-  
ten. Tegnap délután négy órakor megjelent  
az ottani Korona szállóban Pricop Gheorghe  
nevű fiatalember, aki szobát vett ki. Mi-  
tűgy husz perc múlva a szobából revolver  
lövés hangzott el, mire a szálloda valami-  
nyi vendége és utasa a szobába tódult, ahol  
az ágyon holtan fekvő fiatalember. Azon-

nal kihívták az orvost, aki megállapította,  
hogy a fiatalember öngyilkosságot követett  
el. Zsebében bucsulevelet találtak szülei-  
hez, amelyben leírja, hogy azért vesz bu-  
csut az élettől, mert súlyos idegbaja van  
és az orvosok megmondták neki, hogy  
menthetetlen. A megrendítő öngyilkosság  
megdöbbenést váltott ki a város lakosság-  
körében.

## SPORT

## A Nemzeti Bajnokság első fordulója

Cluj, március 1.

A hosszú téli pihenő után vasárnap im-  
már kezdetét vesz a Nemzeti Bajnokság ta-  
vaszi fordulója, valamint a Román Kupa  
küzdelem is. Az első fordulón a következő  
mérkőzések kerülnek eldöntésre:

A) csoportban: Unirea Tricolor—Glo-  
ria Bucurestiben, Ripensia—Kinizsi Timisoa-  
ran.

B) csoportban: Makabi—Prahova Buu-  
restiben, TMTE—TAC Timisoaran.

Román Kupában: AMTE—ILSA Ara-  
don.

A bajnoki és Kupamérkőzéseken kívül  
vasárnap az ország minden részében a kerü-  
leti bajnoki és barátságos mérkőzések sor-  
sora kerül lejátszásra.

Lengyelországgal és Csehszlovákiával is  
játszik az idén a román válogatott

Bucuresti, március 1.

Cseh—Román válogatott futballmérkő-  
zésről beszélnek a bucurestii sportkörök. A  
mérkőzés időpontja június 6 lenne, ameny-  
nyiben a két ország szövetségei között a

megállapodás létrejön.

Lengyelországgal viszont már megtör-  
tént a megegyezés és a két válogatott csa-  
pat Bucurestiben fogja összemérni erejét  
november 3-án.

Ma döntenek Oslóban  
az 1940 évi olimpiászról

Osló, március 1.

A Nemzetközi Olimpiai Bizottság szer-  
dai ülésén fontos döntést hoztak az 1940.  
évi olimpiász tárgyában. A döntés ugyan-  
még nem állapítja meg, hogy az igénylők  
közül ki kapja meg a rendezés jogát, de ki-  
mondja azt, hogy  
még ezen a kongresszuson és pedig pén-

teken határoznak a kérdésben.

Az ülésen résztvevők között az a felfogás  
alakult ki, hogy azok az államok, akiket kö-  
zelebről érint az olimpiász odaitétele, illet-  
ve, amelyek szavazatai nagyobb súllyal bí-  
rnak, mind képviselve vannak a így nincs ére-  
telme megszavaztatni az összes tagállamo-  
kat.

Nem valók a nők  
a futballpályára

Arad, március 1.

Az aradi Olimpia P. T. T. csapata egy  
női futballjátékos igazolási kérését nyújt-  
ta be a szövetséghez. A szövetség minden  
indokolás nélkül visszautasította az igazolás  
kérését. Ha nincs is indoklás, bizonyos. —  
hogy az a szövetség — igen helyes — állás-  
pontja, hogy nem való a nők a futballcipő.

Japánba hívják  
a magyar atlétákat

Budapestről jelentik: Japán minden évben  
más és más nemzet atlétáit hívja meg. E-  
ben az esztendőben Magyarország, Német-  
ország és Olaszországgal kezdett tárgyal-  
sokat a japán atlétikai szövetség, de még  
nem lehet tudni, hogy a három közül mely-  
ket fogja meghívni az ősszel megtartandó  
két ország közötti válogatott mérkőzésre.



# 250 helyett 280 nyeremény

**A készpénztombola óriási sikere folytán még 30 olvasó jut nyereményhez**

Napok óta valóságos ostrom alatt áll lapunk kiadóhivatala. A készpénztombola jegyeit tömegesen kérik helyben és a környéken lakó olvasóink, akik személyesen jelentkeznek a szerencseszámaikért. Vidékről, mindenhonnan eddig nem tapasztalt nagy számban jönnek be a jegyszelvények és bizományosaink újabb jegyek küldését kérik.

A páratlan érdeklődésre való tekintettel és olvasóink részéről megnyilvánult kérés folytán elhatározta kiadóhivatalunk, hogy

a kiírt nyeremények számát 30 nyereménnyel emeljük

ugy, hogy az eredetileg felajánlott 250 nyeremény helyett 280 nyereményt adunk már ezuttal és így még 30 olvasónk fog nyereményhez jutni.

Több oldalról kérték tőlünk, hogy a

2000 lejes készpénznyereményt osszuk fel 4 nyereményre és így a 2000 lej helyett 4x500 lejt adunk. Továbbá a 15x300 lej helyett adunk 10x300 lejt, 7x200 lejt és 1x100 lejes nyereményt. Így a készpénznyeremények száma 11-el szaporodik.

Adunk továbbá még 2 pár férfi, 2 pár női cipőt, 5 darab svájci zsebórát és 10 újabb háztartási cikkszereményt összesen tehát

**30 új nyereményt.**

Kérjük olvasóinkat, akik így még nagyobb esélyt nyertek a tombola sikeres részvételéhez, hogy igyekezzenek jegyeiket megszerezni. Helyben a kiadóhivatal és az árusok, vidéken a bizományosok állanak olvasóink rendelkezésére.

A nyeremények számának újabb jelentékeny emelése bizonyára örömet fog kelteni olvasóink táborában.

## Védjebőrét.

dekezési eszköz

Legjobb vé-

a Floreal krém,

Floreal krém 1. nappali puder alatti használatra. Floreal krém 2. éjjeli használatra szeplő, mittesser, pattanások s redők eltüntetésére.

**Főraktár: PAP DROGUERIA**

Oradea, Bulevardul Reg. Ferdinand 11. Naponta postai szétküldés.

## Magyar gazdasági bizottság érkezik Bucurestibe

**A gabona és gyümölcsexportra nézve folytatnak tárgyalásokat**

Bucuresti, március 1.

Manolescu Strunga kereskedelmi miniszter még külföldi útján megállapította hogy a romániai gabonának és gyümölcsnek legnagyobb konkurense a magyar gabona és magyar gyümölcs. Azért elhatározta, hogy tárgyalásokba bocsájtja a magyar hatóságokkal arra nézve, hogy a két ország meg

egyezést kössön, hogy ne rontsak egymás árait és együttesen minél többet szállítsanak külföldre. A magyar illetékes körök hajlandóknak mutatkoztak a tárgyalásokra s evégből ebben a hónapban magyar bizottság érkezik Bucurestibe, hogy megkezdjék a tárgyalásokat.

## Merénylet hiúsította meg Willy Post sztratoszféra repülését

**Acéldarabkákat keverték a repülőgép olajába, hogy szerencsétlenséget idézzenek elő**

Newyork, március 1.

Mint ismeretes Willy Post, a világhírű pilóta repülőgéppel akart felszállni a sztratoszférába. Azonban felszállás után közvetlen kényszerleszállást kellett végrehajtson. Willy Post most azt a szenzációs nyilatkozatot tette, hogy szabotálták az ő sztratosz

férai kísérletezését. Megállapította, hogy az olajba acéldarabkákat csempészték és ezzel motordefektet idéztek elő. Könnyen végzetes szerencsétlenséget idézhetett volna elő ez a szabotázs. Willy Post a hatóságoknál tesz feljelentést az ismeretlen egyének ellen.

## Oradeai munkáslány szerelmi öngyilkossága

**Sósavat ivott, mert vőlegénye elhagyta**

Oradea, március 1.

Tegnap este telefonon hívták a mentőket a püspöki rezidencia mellett levő Constantinescu ucca 8 számú ház alá ahol

Juhász Juliska 31 éves munkáslány nagymennyiségű sósavat ivott.

Az életunt leányra eszméletlen állapotban találtak lakásán. Az asztalon bucsulevelet ha

gyott, amelyben leírja, hogy egy vasuti rakárnak udvarolt neki és már-már úgy volt, hogy az esküvőt is megtartják, amikor a fiatalember váratlanul elhagyta a leányt. Juhász Juliska előtli elkeseredésében határozta el, hogy megvált az élettől.

Juhász Juliskát súlyos állapotban viték be a kórházba.

## Horthy magyar kormányzó 15 éves jubileuma

Budapest, március 1.

Ma van 15 éve annak, hogy Horthy Miklós elfoglalta Magyarország kormányzói székét. A magyar főváros erre az alkalomra ünnepi díszbe öltözött és a kormányzót igen sokan keresték fel szerencsekívánataikkal. Külföldről is számos üdvözlő távirat érkezett.

A budapesti sajtó Horthy kormányzó jubileuma alkalmából üdvözlöi a jubilánst és elismerőleg nyilatkozik a kormányzó érdemeiről.

## Papen lemond

Bécs, március 1.

A Der Tag arról a hírről ad tudomást, hogy von Papen bécsi követ már nem is tér vissza többé a bécsi követi székbe. Távozását a Tschirschki ügygel hozzák összefüggésbe.

Törekvés jelmez és álarcos bálja szombaton, március hó 2-án lesz a Kath. Körben, jelmez nem kötelező

## Szabadiábra helyezték a Credinta zsarolással vádolt szerkesztőit

Bucuresti, március 1.

A táblai vádtanács ma délelőtt a tárgyalásig szabadiábra helyezte Sandut Tudort, a Credinta főszerkesztőjét és két társát. Az eljárás tovább folyik ellenük.

## Simon angol külügy-miniszter Párisban tárgyal

London, március 1.

Simon angol külügyminiszter tegnap déjben elutazott Párisba. Utjának ki mondott célja az, hogy konferenciát tartson a francia fővárosban. A londoni lapok azonban tudni vélik, hogy Simon külügyminiszter francia tényezőkkal a berlini utról tárgyal. Ugyanis az angol külügyminiszter ki fogja jelenteni az aggodalmas párisi politikuskok előtt, hogy utjának célja nem az, hogy szerződést kössön a német kormánnyal, hanem az, hogy magának Hitlernek szájából hallja azokat az ellenvetéseket, amelyeket a légiyezmény ellen felhoztak. Simon angol külügyminiszter még azt is kifogja jelenteni Párisban, hogy berlini útján állandóan együtt működik a francia politikával és hogy ettől a politikától semmi képen sem fog eltérni.

**Makacs székrekedés,** vastagbélkatarrus puffadás, vértorlódás anyagcsere zavarok, sárgaság, aranyeres csomók, csipőfájás, eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve — rendkívül becses háziszser. Klinikai megfigyelések tanúsága szerint a Ferenc József víz még ingerlékeny belü betegneknél is gyorsan, biztosan és mindég enyhén hat, úgy, hogy spatikus obstipationál is alkalmazható.

## Időjárás

Élénk szél, sok helyen különösen délen és nyugaton eső. Egy-két helyen esetleg zivatar. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

5. oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1935. MÁRCIUS 3.



# Tilos minden politikai gyűlés Magyarországon

Budapestről jelentik: A magyar belügyminiszter rendeletet közölt, mely szerint a jövőben mindenféle politikai gyűlés, tüntetés, vagy körmenet büntetés terhe mellett

tilos. Az ilyen politikai gyűléseket karhatalommal fogják felosztatni. Az ellenszegülőket letartóztatják.

## Öt halálraítéletet végeztek ki Szovjetországban

Moszkvából jelentik: Az utolsó 2 nap alatt nyolc halálos ítéletet hoztak a szovjet bíróságok. A halálos ítéleteket géprongálás,

valamint szovjet tisztviselők ellen elkövetett merényletek miatt mondták ki. Ebből 5 halálos ítéletet végre is hajtottak.

## Tárgyalta a timisoarai revíziós bizottság Faur Emil az elmozdított oradeai főmérnök ügyét

Szerdán hirdetnek ítéletet

Szerdán tárgyalta a timisoarai revíziós bizottság Faur Emil, az állását elmozdított főmérnök felebbezését Faur dr. Zigra Miklós az oradeai Ügyvédi Kamara dékánja és Mercea a timisoarai kamara okánja

képviselték, a várost pedig dr. Sangeorgescu és Stamatiopol tanácsosok. Az ügyvédek felszólalásai után a revíziós bizottság szerdára halasztotta az ítélet kihirdetését.

## Vasárnap megtartják az Ipartestület közgyűlését

Az Ipartestület ügye végre nyugvópontra jut. Mosoiu Tiberiu polgármester ismételt intervenciójára Ilcusu tábornok hadosztályparancsnok vasárnapra, március 3-ra megadta az engedélyt a közgyűlésre.

A közgyűlést vasárnap délelőtt 10 órára hívták össze.

A határozatról — amely bizonyára megnyugvást fog kelteni az iparosság körében — Fildan ügyosztályfőnök értesítette az Ipartestület titkárságát.

## Maradnak az eddigi maximális árak

Április 1-ig lesznek nyitva a népkonyhák

Tegnap délután fél 5-kor Mosoiu polgármester elnöklése alatt ülést tartott a város ideiglenes bizottsága. A tárgysorozat pontjai közt többek közt szerepelt az Egyesülési Téren felállítandó királysobor bronz alapjának kérdése. A bronz-alap 33 ezer lejbe kerül és a város a szobor bizottság felkérésére vállalta a felállítását.

Tegnap kellett volna megszavazni az összeget, de az ügyet levették a napirendről, mert még szakértői véleményekre van szükség.

A kulturális ügyosztály 300.000 lejes póthitelt kért a népkonyhák fentartására, mert ellenkező esetben a népkonyhákat be kell zárni.

A 300 ezer lej segítségével a népkonyhákat április 1-ig nyitva lehet tartani és az összeg pedig a Rimanezy alapból elvonható.

A tanács minden vita nélkül megszavazta a 300.000 lejes póthitelt, sőt a munkanélküli alap javára is megszavaztak száz ezer lejt.

A tanács ezután a kenyér maximális kérdésére lépett át. Fildan osztályfőnök előadta, hogy a kenyérről állandó bajok vannak és a buza árának megfelelően

maximálni kellene a kenyér árakat. Ajánlotta, hogy 25 banival szállítsák le a kenyér árakat és ennek megfelelően legyen a fehér kenyér 7.25 lej és a barna kenyér pedig

6.25 lej. A tanácsot láthatólag nem nagyon érdekli a maximálás és alig figyelnek az előadóra. Végül is Givulescu tanácsos szól nozzá a kérdéshez. Elég röviden.

— Nem érdemes maximálni — mondja. — Hogyne lenne érdemes — támad rá Jonascu tanácsos.

— Nem érdemes maximálni úgy, hogy 25 banival szállítsuk — fejezi be végre a mondatát Givulescu tanácsos.

De Jonascu nem hagyja magát.

— Huszonöt bani is pénz. Az is számít

— Az lehet — hangzik Givulescu felelete, csak hogy a pékeknek nem számít. Egy pék sem fog 25 banit visszaadni s a közönségnek nem használnak. A pékek majd egy darab kenyeret adnak a 25 bani helyett.

— Maradjon minden a régiben — szólal meg Mosoiu polgármester — maradjanak a régi árak.

Ebben meg is állapodnak és áttérnek a Studio román színtársulat kérésére. A Studio ugyanis 80.000 lej segélyt kér. A tanács a segélyt megszavazza. Végül még az ortodox püspökség kérését jelenti be a polgármester. Az ortodox püspökség segélyt kér a várostól egy, az Ősi-teléken felállítandó templomhoz. A tanács elvben megadja a segélyt, de a költségvetési évtől teszi függővé, hogy milyen összeget áldoz erre a célra.

## Az anyakönyvi hivatalból

HAZASSÁGOK

Dr. Szemethy Géza—Miklós Julianna, Hincz György—Pokorny Gizella, Andor Mihály—Luka Emma, Glázer Miksa—Brabecz Etelka, Reisner Adolf—Klein Aranka, Paicu Vasile—Csismas Viorica, Both Gyula—Magyar Róza, Lengyel Imre—Epstein Sára, Sári Kálmán—Kenéz Erzsébet, Fein Sándor—Pollák Mária, Taszler Gyula—Popa Szaveta, Ritter Antal—Volvovics Jolán, Pus János—Szabó Margit, Jenosain Joan—Popa Felicia, Török Albert—Szántó Mária, Czurkan Mihály—Buhaescu Aneta.

SZÜLETÉSEK

Kovács Márta, Lázár György, Candea Aurél, Gyarmati Lajos, Lupsa Kornélia, Rosenfeld Sarolta, Lázár Erzsébet, Lepadatu Ilie, Spitz László, Laczkó Erzsébet, Sebestyén Gyula, Pintér Katalin, Tóth Sándor, Berkovics József, Haliczka Georgeta, Borbély Mária, Marian Juliana, Szalavetz Miklós, Matei Georgeta, Gherman Viorika, Henning Dóra.

HALALOZÁSOK:

Nusbaum József 86 éves, Gottlieb Adolf 75 éves, Thomas Filip 67 éves, özv. Krantzhor Adolfné 76 éves, Grósz Márkus 63 éves, Szénási Gyula 20 éves, Filip László 53 éves, Paska János 23 éves, Denghe Dénes 40 éves, Taran János 18 éves, Fehér Dezső 65 éves, Gui Demeter 84 éves, Ungur Virág 24 éves, özv. Weinberger Jakabné 78 éves, Fazekas Lajos 32 éves, Rosenberg Ábrahám 71 éves, özv. Jakab Jakabné 66 éves, Schlesinger Mihály 85 éves, Róth Simon 79 éves, Bocsis Mária 34 éves, Borbély Mária egy napos, Pollák (Pártos) Albert 67 éves, Albert Mihály 11 éves, Weisz Mózes 45 éves, Chirudean Miklós 63 éves, özv. Nagy Mihály 66 éves, Szabó Róza 60 éves, Görgényi Tibor 5 éves.

## Mozgósínházak műsora:

Apollo Mozgó  
Bécsi csalogány.

Capitol Mozgó:  
Kozákok.

Heyman Sziakör  
Nem mindig a nő az oka.

OMNIA MOZGÓ:  
1. Kozmetika. 2. Folyik a vér, folyótánc.

## APRÓHIRDETÉSEK

Rokant részére, állomás közelében egy csinos Bodega kiadó, vagy eladó. Cocoresanu Piata gari, Sibiu. 2361

Fekvő vagyonom van, saját automat vezetem, raktárhelyiségekkel rendelkezem. Elvállalnék képviselőteket és fiók lerakotokat. William Réthy, Sibiu. Rideli 11. 2662

Fiatal perfekt szobalány, aki a főzéshez is ért, hosszú bizonyítványokkal felvértezett. Cim a kiadóban. 2619

Minden szobalány azonnalra felvétetik, Dr. Markovits, Parcul Stefan cel Mare 1  
Jó megjelenésű intelligens, szorgalmas urak havi biztos 3—4000 lej biztos keresetre tehetnek szert ügynököléssel. Cim a kiadóban. 2575

Fényképész segéd leány teljes szakmával állást keres. Str. Gh. Lazar 7. 2365

Különbejárati szobát keresek. Cimet a kiadóba kérek. 2671

Ajtó tokkal, (használt) 80—90 cm. széles megvételre kerestetik. Cimet a kiadóba kérek.

Makulatura újságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházban, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA